

Čaká nás dlhá cesta

Pod názvom **Sociálna inklúzia – Skúsme spolu dosiahnuť viac** sa 1. októbra konala konferencia, na ktorej sa zišlo v Bratislave cca 150 zástupcov mimovládnych neziskových organizácií, aby s ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny viedli dialóg o tom ako budú spolupracovať na úlohách rezortu, najmä na zvyšovaní sociálnej súdržnosti obyvateľov Slovenska. Smernica EK hovorí, že aktívne sociálne začleňovanie bude úspešné, ak sa problémy vylúčených jednotlivcov a rodín budú riešiť komplexne a ak sa do riešenia zapoja všetci, ktorí majú čo ponúknuť.

Sociálna inklúzia sa týka rôznych skupín obyvateľstva, ale najmä chudobných jednotlivcov a rodín. Nemajú riadne bývanie, trpia zdravotným postihnutím alebo chorobami pre nedostatočnú hygienu a zdravotnú starostlivosť, nemajú príjem z práce, preto ani dostatok prostriedkov na zdravú výživu, vzdelanie či kultúru. **Sociálne začleňovanie je v podstate druhá šanca**, ktorú spoločnosť ponúka týmto ľuďom, aby sa dostali z pasce chudoby. Úspech závisí najmä od ich vlastnej motivácie a aktivity. Štát a celá verejná správa nesú zodpovednosť za to, či proces začleňovania bol správne naprojektovaný, či jednotlivé fázy priniesli očakávaný pokrok a či boli podchytené všetky súvislosti. Fínsky príklad práce so začleňovaním bezdomovcov, ktoré začína ponukou samostatného nájomného bývania (Housing first) je dobrým príkladom na to, že stratégie vlády môžu mať rôznu podobu.

Štát a samosprávy sú zodpovedné aj za to, či zapojili do zmenšovania chudoby všetkých, ktorí majú čo ponúknuť. Celodenný dialóg medzi zástupcami ministerstva a MNO ukázal, že aktívne a efektívne začleňovanie nie je ešte na takej úrovni ako v „starých“ členských štátoch Európskej únie. Štát ani samospráva doposiaľ nenašli vhodné nástroje a podmienky pre integrované riešenie problémov vylúčených skupín. Zástupcovia štátu priznali, že nájst spoločné riešenie na medzirezortnej úrovni je náročná úloha.

Zásadný rozdiel medzi verejnou správou a MNO je v tom, že MNO nemajú obmedzenia ako ich má verejná správa, ktorá koná predovšetkým to čo jej ukladá zákon, resp. v hraniciach svojich kompetencií vymedzených zákonom. Preto je dôležitý princíp spolupráce, ktorý umožňuje verejnej správe prizvať do riešenia aj mimovládne organizácie. MNO disponujú širokým spektrom činností, ktoré sú schopné pružne prispôbovať podľa aktuálnej potreby. Rovnako tam, kde je prioritou zamestnávanie ako aj vtedy, keď treba chrániť deti. Mimovládne organizácie sú si vedomé tejto svojej komparatívnej výhody a ponúkajú jej plné využitie. Ministerstvo na tieto ponuky reagovalo opatrnejšie ako MNO očakávali. Integrovaný a partnerský prístup patria aj medzi hlavné princípy využívania štrukturálnych fondov. Účastníci konferencie sa rozchádzali s vedomím, že štart sa podaril, ale cesta bude dlhá. Nové programové obdobie 2014 – 2020 dáva ministerstvu a mimovládnym organizáciám novú šancu spolupracovať.

Organizátormi konferencie boli Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, nezávislá platforma SocioFórum a Slovenská sieť proti chudobe.

V Bratislave, 1. októbra 2013.